

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad y cyfarfod:	Ebrill 20fed, 2021
Aelod Cabinet perthnasol:	Cyng Craig ab Iago
Swyddog Cyswllt:	Dafydd Gibbard - Pennaeth Tai ac Eiddo
Teitl yr Eitem:	Sicrhau fod y Grant Cymorth Tai yn arwain at y gefnogaeth orau posib i'r digartref yng Ngwynedd

Y Penderfyniad a geisir

Gofynnir i'r Cabinet:

- a) Gefnogi blaenoriaethu y defnydd o'r Grant Cymorth Tai fel a amlinellir ym mharagraff 36 yr adroddiad hwn.
- b) Gefnogi yr egwyddor i barhau i gydweithio gyda darparwyr allanol er mwyn cynnig gwasanaethau cefnogol arbenigol ychwanegol i'r hyn y gellir ei ddarparu'n fewnol.
- c) Nodi'r risg ynghlwm i'r grant refeniw yn y dyfodol (fel pob grant refeniw arall) a'r mesur lliniaru a nodir ym mharagraff 39 o'r adroddiad hwn.

Cefndir

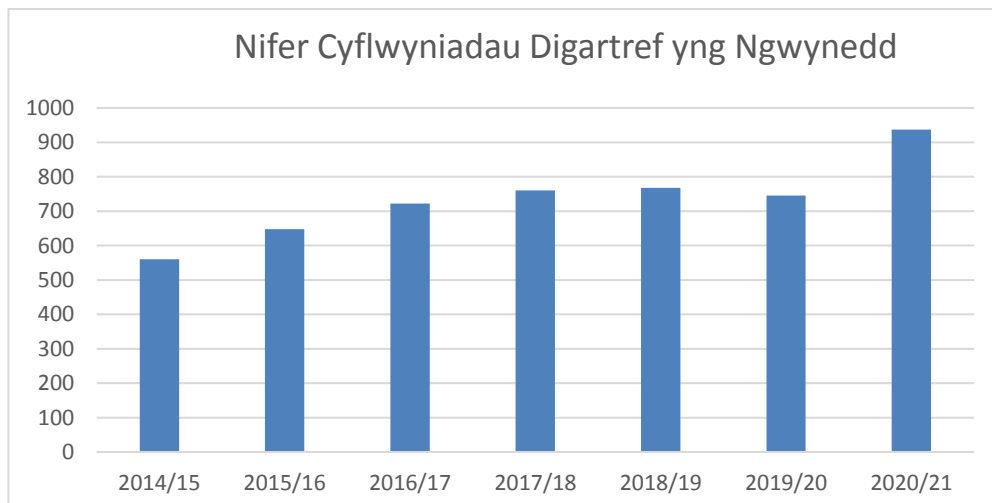
1. Rhaglen a ariennir gan Lywodraeth Cymru yw'r Grant Cymorth Tai (arferai gael ei alw'n Rhaglen Cefnogi Pobl tan yn ddiweddar) sy'n cynorthwyo dros 2,000 o bobl bob blwyddyn yng Ngwynedd i fyw'n annibynnol. Mae'r rhaglen yn darparu cefnogaeth hanfodol i bobl sy'n wynebu amgylchiadau tai anodd iawn ac yn helpu rhai o'r bobl fwyaf bregus mewn cymdeithas i fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain neu lety â chefnogaeth.
2. Rhaglen ymyrraeth gynnar ydyw sy'n helpu atal pobl rhag mynd yn ddigartref neu helpu pobl ddigartref i ddod o hyd i lety a dal gafael arno. Mae'n cefnogi pobl i fynd i'r afael â phroblemau megis dyled, diweithdra, rheoli tenantiaeth, camddefnyddio sylweddau, trais yn y cartref, cysgu allan a materion iechyd meddwl. Anelir y gefnogaeth at yr hyn mae pobl ei angen, e.e. help i ymdrin â phroblemau iechyd meddwl a/neu gamddefnyddio sylweddau, help i wella eu hiechyd a'u lles, a/neu help i symud ymlaen i gyfleoedd gwaith neu hyfforddiant, a gwella eu sgiliau byw cyffredinol.
3. Yn gryno, nod y rhaglen yw atal neu leihau digartrefedd a heb fodolaeth y grant hwn byddai effaith pellgyrhaeddol ar ein gallu fel Cyngor i gefnogi trigolion Gwynedd i

osgoi digartrefedd ac yn llesteirio'n gallu i geisio ail gartrefu mor fuan â phosib y rhai sydd ddigon anffodus i ddarganfod eu hunain yn ddigartref.

4. Tua diwedd 2019 cawsom ragrybudd fod bwriad gan y Llywodraeth i ail edrych ar y grant hwn ac roedd pryder y gallem fod yn wynebu toriad yn y swm yr ydym yn ei dderbyn ar hyn o bryd, sef £5.1M y flwyddyn. Roedd bwriad felly i baratoi at orfod cynnal proses flaenoriaethu er mwyn adnabod sut i leihau'r cymorth yr oeddem am allu ei gynnig i'r digartref yng Ngwynedd.
5. Fodd bynnag, mae'r argyfwng digartrefedd sydd wedi ei amlygu, ac i raddau helaeth wedi ei waethygu, yn sgil Covid 19, yn golygu fod dyfodol y grant hwn wedi newid yn llwyr. Yn hytrach na gorfod wynebu toriad posib, rydym bellach wedi derbyn dyraniad ychwanegol o £1.6M y flwyddyn ac felly'n wynebu sefyllfa gwbl wahanol. Mae gennym nawr gyfle i geisio sicrhau ein bod yn gwneud y defnydd gorau posib o'r arian newydd i ddarparu'r gefnogaeth orau posib i'r digartref yng Ngwynedd.
6. Derbyniwyd cadarnhad o'r dyraniad ychwanegol hwn fis Chwefror ac roedd angen cyflwyno cynllun gwario amlinellol i'r Llywodraeth o fewn y mis. Roedd yr amserlen hon yn golygu nad oedd cyfle i adrodd i'r Cabinet cyn cyflwyno'r rhaglen arfaethedig. Fodd bynnag, gellir newid y rhaglen yn flynyddol a gan mai cyfarwyddyd clir y Llywodraeth yw y dylem gynllunio'n hir dymor ar sail y gyllideb ychwanegol newydd hon, bydd cyfle i addasu ein rhaglen wariant ar gyfer 22/23 pe bai'r Cabinet yn dymuno i ni wneud hynny.
7. Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Gofal ar Fawrth 18fed, 2021, yn amlinellu'r cyfeiriad y bwriedir ei gymryd wrth lunio'r rhaglen wariant newydd. Bu i'r Aelodau gefnogi'r bwriad yn unfrydol.

Digartrefedd yng Ngwynedd

8. Fel y gwelir yn y graff isod, ers dyfodiad Deddf Tai 2014, oedd yn newid y diffiniad o ran pwy oedd yn gymwys am gefnogaeth digartrefedd, mae'r nifer cyflwyniadau blynyddol wedi cynyddu o oddeutu 550 y flwyddyn i oddeutu 750 y flwyddyn, cynnydd o 36%.

9. Arweiniodd hyn at bwysau sylweddol ar yr Uned Digartrefedd o ran eu gallu i gynnig cefnogaeth i unigolion sydd yn aml iawn yn fregus ac yn gwbl ddibynol ar gymorth gan y Cyngor.
10. Yr her fwyaf oedd darganfod opsiynau ail gartrefu ar gyfer yr unigolion hyn, yn arbennig llety dros dro addas. Gwyddom fod y diffyg tai cyffredinol yn y Sir, a gweddill Cymru, yn golygu nad oes stoc digonol ar gael i ail gartrefu person digartref yn syth. Mewn achos lle nad oes gan berson digartref opsiwn arall, mae cyfrifoldeb statudol ar y Cyngor i gynnig llety dros dro. Cyn dyfodiad deddf 2014 roedd modd i'r Cyngor ymdopi drwy wneud defnydd o dai oedd gennym ar brydles gan Landlordiaid preifat ar gyfer y pwrpas hwn. Roedd oddeutu 60 o dai ar gael gennym i'r pwrpas hwn ar y pryd.
11. Gyda'r cynnydd sylweddol yn y niferoedd yn sgil Deddf 2014, nid oedd y stoc tai dros dro yn ddigonol i gwrdd â'r angen a bu'n rhaid cychwyn defnyddio mwy ar lety gwely a brecwast er mwyn cwrdd â'n dyletswydd statudol i gynnig llety brys.
12. Mae'r pandemig presennol wedi gwaethygu'r sefyllfa'n sylweddol unwaith yn rhagor. Yn gwbl synhwyrol a dealladwy, ar gychwyn y clo ym mis Mawrth 2020, gofynnodd y Llywodraeth i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru sicrhau nad oedd neb yn cysgu allan ar y stryd. Diwygiwyd y rheoliadau cenedlaethol dros nos er mwyn sicrhau fod gan bawb, ta waeth beth eu hamgylchiadau, y gallu i gael cefnogaeth gan eu Hawdurdod Lleol os oeddent yn wynebu digartrefedd.
13. Mae'r cyfnodau clo wedi cael effaith pellgyrhaeddol ar ein cymunedau ac mae'r bygythiad o gollu cyflogaeth, y straen ar berthnasau mewn cyfnodau clo estynedig, y pwysau ar y gwasanaeth iechyd a'r effaith ar iechyd meddwl i gyd wedi cyfrannu at gynydd sylweddol yn y nifer sy'n wynebu digartrefedd. Mae'r sefyllfa'n parhau i ddatblygu wrth gwrs ac ni wyddom pa fath o gynydd pellach y byddwn yn ei wynebu dros y misoedd nesaf.
14. Fel y dengys y graff uchod, mae'r niferoedd digartref eleni wedi cynyddu nes eu bod yn agos at 950, sef cynnydd o 26% mewn un flwyddyn a 71% yn uwch nag oedd yn 2014.
15. Un sgil effaith uniongyrchol yn deillio o hyn yw sefyllfa lle mae gennym bellach oddeutu 94 o unigolion mewn llety gwely a brecwast o'i gymharu ag oddeutu 25 yr adeg hon y llynedd. Rydym hefyd wedi gorfod cynyddu ein stoc o dai dros dro a bellach mae oddeutu 95 mewn defnydd gennym. Mae ein dwy hostel digartref hefyd yn llawn ac mae cyfanswm o dros 200 o unigolion, cyplau a theuluoedd mewn llety dros dro yng Ngwynedd ar hyn o bryd.
16. Mae'r gost o gartrefu unigolion mewn llety gwely a brecwast yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru yn ystod y pandemig.
17. Rydym yn wynebu sefyllfa ddigynsail ac mae'r galw am lety dros dro y tu hwnt i'n gallu i'w gyfarch. Gyda dim arwyddion o welliant i'r sefyllfa yn y tymor byr, mae'r

sefyllfa yn eithriadol o heriol, gall y niferoedd gynyddu ymhellach a bellach mae pwysau sylweddol ar staff yr Uned Digartrefedd.

Ymateb y Cyngor

18. Nid yw llety dros dro, yn arbennig mewn un ystafell mewn llety gwely a brecwast, yn llety addas ar gyfer galluogi i drigolion Gwynedd fyw bywyd urddasol a ffyniannus. Mae mynediad at lety safonol a diogel yn gwbl hanfodol os am integreiddio i gymuned, hwyluso cyfleon gwaith a gwella ansawdd iechyd a lles unigolion.
19. Mae Strategaeth Tai y Cyngor yn datgan yn glir nad ydym yn dymuno gweld neb yn ddigartref yng Ngwynedd. Er mwyn cyrraedd y nod yma byddwn wrth gwrs angen sicrhau fod cyflenwad digonol o dai ar gael i gwrdd â'r angen drwy'r sir. Fodd bynnag, ni allwn guddio oddi wrth y ffaith ei bod yn debygol y byddwn wastad angen gallu cynnig cymorth a llety brys i'r rhai sy'n wynebu digartrefedd.
20. Ein dyhead felly yw dirwyn i ben y gordddefnydd o lety gwely a brecwast drwy ddarparu cyflenwad digonol o dai dros dro a datblygu llety â chefnogaeth addas ein hunain ar gyfer ei ddefnyddio i ddiwallu'r gofyn hwn. Mae ein Cynllun Gweithredu Tai yn gosod allan yn glir sut y byddwn yn cyflawni hyn ac mae'n sicrhau fod cyllideb ddigonol i ddarparu adnodd o'r fath ar gael dros y blynyddoedd nesa. Gyda chymorth grant sylweddol gan Lywodraeth Cymru, byddwn yn datblygu dros 50 o unedau "Llety a Chefnogaeth" pwrpasol.
21. Mae angen i lety o'r fath gael ei leoli mewn lleoliadau sy'n golygu na fydd unigolion angen cael eu symud oddi wrth eu cymunedau. Mae'r mynediad at gefnogaeth teulu a chyfeillion, ynghyd â'r gallu i gael mynediad rhwydd at wasanaethau iechyd a lles cyfarwydd yn gwbl hanfodol wrth geisio wynebu sefyllfa druenus digartrefedd. Felly byddwn yn ceisio darparu ein datblygiadau "Llety â Chefnogaeth" newydd i gyd-fynd â'r galw ym mhob ardal o'r sir a gwneud popeth posib i osgoi'r angen i gludo pobl i gymunedau sy'n ddieithr iddynt.
22. Er y bydd hyn yn golygu y byddwn yn gallu cynnig llety dros dro o ansawdd derbyniol i'r rhai sy'n wynebu digartrefedd, nid yw llety yn unig am gwrdd ag anghenion cymhleth a heriol sydd yn amlach na pheidio ynghlwm i ddigartrefedd. Dyma pam mae'r Grant Cymorth Tai yn gwbl hanfodol.
23. Yn aml iawn mae unigolion sy'n wynebu digartrefedd angen cefnogaeth am gyfnod er mwyn ceisio dygymod â'u sefyllfa. Mae'r unigolion, cyplau a theuluoedd hynny sydd heb opsiwn ond derbyn llety brys gan y Cyngor yn aml iawn angen cefnogaeth ychwanegol i ddarganfod llety addas yn unig. Yn aml iawn maent angen cefnogaeth gyda materion yn ymwneud â thrais yn y cartref, dibyniaeth alcohol, dibyniaeth cyffuriau, iechyd meddwl, dyledion, troseddu, perthynas gyda chymar neu deulu wedi torri lawr.

24. Felly nid yw darparu llety addas ynddo'i hun am fod yn ddigonol i helpu unigolion digartref bregus i allu ymdopi â'r heriau eraill sydd yn gallu gwneud eu bywyd yn gymhleth iawn.
25. Mae'r Grant Cefnogaeth Tai yn darparu adnodd ariannol blynyddol ar gyfer darparu'r gefnogaeth yma. Mae hyn yn cynnwys darparu cefnogaeth ariannol sylweddol er mwyn gallu derbyn cymorth gan nifer o ddarparwyr arbenigol allanol. Gweler yn Atodiad A fanylion pellach am y gwasanaethau gwerthfawr a geir gan y sefydliadau a chyrrff yma.
26. Yn ogystal â'r gefnogaeth allanol yma, mae rhan helaeth y gwasanaeth a gynigir i'r digartref yn cael ei ddarparu gan dîm profiadol o staff mewnol. Mae'r elfennau statudol i'r gwaith sy'n cael ei gyflawni gan y Tîm yma h.y. pwynt cyswllt cyntaf i'r digartref, cymorth i atal digartrefedd, cynnal asesiad anghenion, llunio cynllun cartrefu/cefnogaeth a darparu llety dros dro lle bo'n briodol. Ail gartrefu unigolion yn barhaol mewn llety addas yw'r prif nod wrth gwrs.
27. Yn ogystal â'r elfennau statudol hyn, mae'r tîm hefyd yn darparu cefnogaeth bellach, cwbl hanfodol, os am helpu unigolion i ail sefydlu eu hunain neu gorau oll i osgoi digartrefedd yn y lle cyntaf. Mae'r gefnogaeth hwnnw'n cynnwys cymorth i:
- ddatblygu sgiliau byw'n annibynnol da, megis siopa, coginio a glanhau;
  - ddod yn hyderus wrth reoli arian a chyllidebu
  - gael mynediad at iechyd a gofal cymdeithasol
  - gysylltu â sefydliadau perthnasol eraill am gymorth a chyngor
  - gael mynediad at addysg, cyflogaeth, hyfforddiant a chyfleoedd gwirfoddol
  - ddod yn rhan o gymuned ehangach
  - lenwi ffurflenni cais am dai a chysylltu â landlordiaid a hosteli
  - baratoi i symud ymlaen i lety parhaol
  - sefydlu cyflenwadau nwy/trydan
  - gynnal tenantiaeth ac osgoi wynebu digartrefedd yr eildro
28. Mae'r adnodd staff sydd o fewn yr Uned Digartrefedd ar gyfer cefnogaeth tenantiaeth o'r math yma wedi aros yn weddol gyson ers cyn dyfodiad Deddf Tai 2014 ac felly mae'n seiliedig ar y niferoedd digartref bryd hynny. Yn ystod y pandemig rydym wedi gallu manteisio ar arian ychwanegol gan y Llywodraeth i gynyddu ein hadnodd cefnogaeth ac mae hynny wedi bod yn werthfawr tu hwnt wrth geisio rhoi cymorth i'n cleientaid.
29. Yn sgil y cynnydd o 71% yn y niferoedd digartref ers sefydlu'r tim cefnogaeth cyn 2014, bellach rydym yn gweithredu ar raddfa staffio o un swyddog cefnogaeth i oddeutu bob 60 o unigolion sydd angen cefnogaeth. Nid oes modd i un swyddog gefnogi cynifer o unigolion bregus a chanlyniad hyn yw bod unigolion yn methu a dygymod a'r cymhlethdodau yn eu bywydau sy'n eu rhwystro rhag gallu darganfod cartref parhaol ac o ganlyniad yn gorfod treulio llawer rhy hir mewn llety dros dro.

30. Mae arian newydd y Grant Cymorth tai yn rhoi'r cyfle i ni wneud yn iawn am y sefyllfa yma. Mae modd chwyddo maint y tim cefnogaeth fewnol yn sylweddol gyda'r nod o anelu at un swyddog yn cefnogi oddeutu 25 o unigolion bregus yn hytrach na'r 1:60 presennol. Ar sail y gwaith cynllunio gweithlu sydd wedi ei gyflawni hyd yma rhagwelir y bydd y newid hwn (gan gynnwys y gweithlu fydd ei angen i staffio'r llety â chefnogaeth newydd) yn arwain at benodi 13 swyddog llawn amser a 6 swyddog rhan amser ychwanegol i'r hyn sydd gennym ar hyn o bryd. Mae'r arian ychwanegol gan y Llywodraeth yn rhoi'r cyfle i ni roi trefniadau cefnogaeth briodol mewn lle am y tro cyntaf ers 2014.

Y rhaglen wario amlinellol

31. Er mwyn llunio rhaglen wario amlinellol, cynhaliwyd ymgynghoriad brys gyda'r holl ddarparwyr allanol sydd ar hyn o bryd yn darparu cefnogaeth i'r digartref dan faner y Grant Cefnogaeth Tai.
32. Nodir ym mharagraff 19 ac 20 uchod ein bwriad, fel rhan o'n Cynllun Gweithredu Tai, i fod yn datblygu dros 50 o unedau Llety â Chefnogaeth ledled y sir. Bydd costau refeniw ynghlwm i'r datblygiadau hyn ac felly mae angen eu cynnwys yn ein rhaglen wario amlinellol ar gyfer y Grant hwn.
33. Rhoddwyr cyfle hefyd i staff yr unedau gwaith digartrefedd sy'n darparu gwasanaethau rheng flaen gyflwyno eu hargymhellion hwythau, yn benodol ar gyfer cynyddu'r gefnogaeth y gallwn ei ddarparu i bob unigolyn sydd angen ein cymorth.
34. Bu cyfle hefyd i ymgynghori gyda phreswylwyr presennol ein dwy hostel digartref ac roedd cefnogaeth gref i'r bwriad o ddarparu llety fydd yn y dyfodol yn hunangynhaliol yn hytrach na gorfod rhannu cyfleusterau cegin ac ymolchi gyda phreswylwyr eraill.
35. Gweler yn atodiad B Asesiad Cydraddoldeb sy'n rhoi ystyriaeth i'r cyfeiriad y bwriedir ei ddilyn.
36. Yn dilyn proses flaenoriaethu lefel uchod o fewn yr amser oedd ar gael, sefydlwyd y dyraniad amlinellol canlynol:

Pennawd gwario	Dyraniad amlinellol
Ymestyn y bartneriaeth bresennol gyda darparwyr allanol gan gynnwys Shelter, Nacro, Cais, Gorwel a Cyfle.	£430,000
Cynlluniau Rhanbarthol ar y cyd gyda Chynghorau eraill y Gogledd	£50,000
Costau refeniw Llety â Chefnogaeth newydd y Cyngor	£200,000
Gwella'r gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu gan y Cyngor: <ul style="list-style-type: none"> Cynyddu'r gefnogaeth uniongyrchol i'r digartref (fel a amlinellir ym mharagraff 26 uchod) Sefydlu gwasanaeth 24 awr y dydd ac ar benwythnosau. 	£560,000

<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau presenoldeb gwasanaethau cefnogol priodol ym Mangor. • Cynyddu'r adnodd ail sefydlu carcharorion digartref. • Cynyddu'r capasiti staffio yn ein Hosteli er mwyn gwella cyfleon i unigolion digartref gael eu hail gartrefu'n gyflym. 	
Swm heb ei ddyrannu hyd nes bydd gwaith dichonoldeb pellach wedi ei gwblhau yn ystod y flwyddyn.	£360,000

37. Mae'r darparwyr allanol a gyfeirir atynt yn y tabl uchod yn gyfrifol am gefnogaeth arbenigol sy'n canolbwyntio yn benodol ar bobl tu allan i'r ddarpariaeth gwasanaeth prif lif. Mae'r gefnogaeth sydd yn cael ei gynnig yn eang ac yn cynnwys darparu llety brys i bobl sy'n ddigartref neu'n ffoi rhag cam drin domestig ag atal dadfeddiant gan Landlordiaid (sectorau cyhoeddus a phreifat). Mae'r ddarpariaeth hefyd yn elfen bwysig i ategu'r gwaith a gyflenwir gan yr Uned Ddigartrefedd gan gynnig opsiynau gwahanol i ddarparu Tai a Chymorth a hefyd cymorth tenantiaeth. Fel canlyniad, mae'n cyfrannu at ddarparu dyletswyddau'r Cyngor i gyflawni Deddf Tai (Cymru) 2014.
38. Mae galw sylweddol a chynyddol am wasanaethau trais yn y cartref, iechyd meddwl, camddefnyddio sylweddau, aml gefnogaeth, cyngor ariannol ynghyd â chefnogaeth generig trwy'r Sir. Fel canlyniad i'r buddsoddiad ychwanegol, bydd modd ymateb yn uniongyrchol i'r cynnydd yn y galw hwn am wasanaethau cefnogol tai. Bydd y buddsoddiad yn galluogi cynnydd sylweddol yn y nifer o gleientiaid bregus a gefnogir yng Ngwynedd, nid yn unig trwy wella iechyd corfforol a meddyliol yr unigolion hyn, ond hefyd trwy arbed arian ac ysgafnhau'r baich i'r Uned Ddigartref a gwasanaethau cyhoeddus eraill (e.e. gwasanaethau iechyd, heddlu a gwasanaethau cymdeithasol).
39. Mae Llywodraeth Cymru wedi gofyn i bob awdurdod gynllunio yn hirdymor ar y sail y bydd y lefel newydd o Grant Cymorth Tai yn parhau fel ag y mae. Fodd bynnag, gan mai grant refeniw ydyw, mae angen bod yn ymwybodol y gallasai'r lefel grant leihau ar rhyw bwynt yn y dyfodol. Byddwn erbyn hynny wedi penodi nifer o unigolion i fod yn darparu'r gwasanaethau newydd a amlinellir yn yr adroddiad hwn. Pe bai'r grant yn lleihau byddwn angen cynnal ymarferiad blaenoriaethu ar draws yr holl raglen £6.7M er mwyn adnabod lle fyddai'n cael lleiaf o effaith ar ein gwasanaethau. Mae'r cynlluniau a amlinellir yn yr adroddiad hwn yn ymateb yn uniongyrchol i'r sefyllfa sy'n ein hwynebu erbyn heddiw ac felly'n annhebygol o gael eu blaenoriaethu mewn ymarferiad toriadau yn y dyfodol. Nid ydym yn rhagweld risg felly o orfod cyfarch costau diswyddo yn y dyfodol.
40. Bydd y gweithgareddau arfaethedig posibl yn sgil y cynnydd yn y CGT yn cyfrannu'n uniongyrchol at gyflawni nodau llesiant Cyngor Gwynedd, yn enwedig ar gyfer cefnogi pobl i fyw mewn tai o ansawdd yn eu cymunedau. Mae gwella llesiant pobl yng Ngwynedd trwy fesurau i atal digartrefedd yn sail i waith yr adran gyda phartneriaid i ymateb i anghenion tai. Mae'r 'pum ffordd o weithio' yn ogystal ag egwyddorion cyffredinol Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn

rhan annatod o'r defnydd a wneir o'r CGT a bydd y cynnydd yn y dyraniad yn galluogi'r Cyngor i gefnogi mwy o bobl i ddarganfod tai addas ar gyfer eu hanghenion.

Casgliadau

41. Yn sgil cynnydd o 71% yn y niferoedd digartref, ni all yr Uned Digartrefedd gwrdd â'r galw am eu gwasanaeth ar hyn o bryd.
42. Nid yw'r defnydd o lety dros dro mewn gwely a brecwast yn gynaliadwy ac nid yw'n cynnig llety o ansawdd derbynol i hwyluso gallu unigolion, cyplau a theuluoedd i oresgyn sefyllfaoedd truenus a byddwn yn datblygu "llety â chefnogaeth" addas ein hunain gan anelu i ddirwyn i ben yr angen i ddefnyddio llety gwely a brecwast.
43. Byddwn yn ceisio darparu "llety â chefnogaeth" o fewn y cymunedau lle mae'r galw gan drigolion y sir gan osgoi'r angen i symud unigolion i gymunedau sy'n ddieithr iddynt.
44. Nid yw darparu llety addas ynddo'i hun am wella ein sefyllfa digartrefedd gan fod yr unigolion bregus sydd yn ein gofal angen cefnogaeth lawer iawn gwell na'r hyn sydd wedi bod yn bosib i ni ei gynnig ers 2014.
45. Byddwn felly yn blaenoriaethu'r arian ychwanegol a ddaw drwy'r Grant Cymorth Tai yn unol â'r dyraniad amlinellol a nodir ym mharagraff 36 er mwyn sicrhau ein bod yn darparu'r gwasanaeth digartrefedd gorau posib i drigolion ein sir.

Barn yr Aelod Lleol: Ddim yn fater lleol

Barn y Swyddogion Statudol:

Y Swyddog Monitro:

Mae'r hyn a argymhellir yn cynnig cynllun priodol ar gyfer defnydd y Grant gan nodi y bydd amodau yr ariannu yn berthnasol i'r gweithgaredd.

Swyddog Cyllid Statudol:

Rwyf yn croesawu'r arian ychwanegol sydd wedi cael ei dderbyn er mwyn cynorthwyo gyda'r dasg barhaus o geisio mynd i'r afael â digartrefedd o fewn Gwynedd. Fel mae'r adroddiad yn nodi, mae'r Cyngor wedi derbyn £1.6m ychwanegol ar gyfer 2021/22, ac roedd rhaid datblygu cynlluniau hyfyw i ddefnyddio'r arian yma mewn cyfnod byr.

Mae'r tabl a geir ym mharagraff 36 yn amlinellu'r cynlluniau er mwyn defnyddio'r £1.6m o arian ychwanegol, sy'n ymddangos yn rhesymol a chyraeddadwy. Mae'r adroddiad yn cydnabod y risg sy'n bodoli o wynebu costau diswyddo petai'r cynllun grant yn dod i ben neu'n cael ei gwtogi, ond mae'r risg yma yn gymharol fychan o'i gymharu â'r budd sy'n

deillio o'r cynllun, ac mae'n risg y bydd modd i'r Cyngor ddygymod ag ef petai'r grant yn cael ei dorri yn y dyfodol.

Atodiadau

Atodiad A – Darparwyr a ariennir drwy'r Grant Cymorth Tai presennol.

Atodiad B – Asesiad Cydraddoldeb